

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
het OCMW van Retie
Kerkhofstraat 39
2470 Retie

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 6

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Retie/W65B-RMID-RMIB-STOF-UJV-KNI/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum tussen 24/04/2023 en 09/05/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	Geen controle uitgevoerd	
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	2019-2021	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	2019-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	2020-2021	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	2021	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2021	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	2019-2021	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 10/03/2023.

Bij aanvang van de inspecties werden alle gevraagde stukken die beschikbaar waren voorgelegd. Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle

De opvolging van de betoelaging is zeer goed. Er zijn slechts 2 dossiers met gering verschil eventueel te weinig ontvangen toelagen. Er is geen enkel dossier met teveel ontvangen toelagen.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Er werd een ordelijke dossiervorming vastgesteld. Wettelijke termijnen worden gerespecteerd, waarbij er uitgebreide en duidelijke sociale verslagen zijn, KSZ-stromen worden geraadpleegd, huisbezoeken worden afgelegd, bewijsstukken zijn aanwezig. De dossiers worden in het algemeen goed opgevolgd.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- De kennisgevingen van de beslissingen zijn weinig leesbaar, en het wordt aanbevolen deze te vereenvoudigen en aan te passen. De opgenomen motivering is te administratief/juridisch ("gelet op ...") geformuleerd. De uitgebreide verwijzing naar de wetgeving kan in bijlage opgenomen worden. Dit was reeds een opmerking bij twee voorgaande controles. Er mogen géén extra voorwaarden aan de beslissing gekoppeld worden die niet voorzien zijn door de wet (dit wordt telkens vermeld onder "volgende voorwaarden werden aan de beslissing gekoppeld"). Dit moet prioritair bijgestuurd worden. Gelieve de inspectie een voorbeeld van een nieuwe type kennisgeving over te maken voor het einde van de maand volgend op de ontvangst van dit rapport;
- Toekenningsdatum RMI: de toekenning dient te gebeuren vanaf de datum aanvraag, niet de 1ste van de maand waarin de aanvraag werd gedaan. Indien het OCMW op een andere datum dan de aanvraagdatum wil toekennen dan moet dit gemotiveerd worden;
- De opbouw van het GPMI is voor verbetering vatbaar. De overzichtelijkheid van de GPMI's kan beter en een aangepaste lay-out is aangewezen. Generieke zaken hoeven niet vermeld te worden (afspraken nakomen, belangrijke informatie melden, ...). Een levensdomein waarbij er een doelstelling geformuleerd wordt kan beter dadelijk de concrete engagementen van cliënt en OCMW omvatten, in plaats deze van elkaar te scheiden. Er kan bijvoorbeeld ook voor geopteerd worden doelstellingen op korte en middellange termijn te voorzien, zodat het GPMI kan opgesteld worden voor de duur van het begeleidingstraject/duur van de studies;
- Sociale balans: niet steeds teruggevonden. Dit heeft terugvorderingen van de extra toelage tot gevolg in twee dossiers. Een nieuwe opmerking betreffende de sociale balans betreft de opmaak van meerdere sociale balansen zonder dat deze gevolgd worden door de opmaak van een GPMI (zie hieronder).

Andere opmerkingen naar aanleiding van deze uitgevoerde controle:

- Verschil GPMI-algemeen en GPMI-student: het OCMW hanteert de procedure van de extra toelage-verlenging ook voor studenten. Dit wil zeggen dat het OCMW een formele evaluatie en beslissing treft na één jaar voor de extra toelage-verlenging. Voor studenten is dit niet vereist. Het OCMW maakt de GPMI's (ook voor studenten) op voor één jaar en verlengt deze dan via de evaluatie van de extra toelage-verlenging. Dit zo regelen is formeel onjuist. Het GPMI zelf moet ofwel verlengd worden, ofwel moet er een (nieuw) aangepast GPMI opgemaakt worden, ofwel moet het OCMW van bij aanvang het GPMI afsluiten voor de duur van de studies (GPMI-student) of de duur van het begeleidingstraject (GPMI-algemeen).

Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

- Er werd vastgesteld dat het OCMW voor een beperkt bedrag aan effectieve ontvangsten niet doorgegeven heeft aan de POD MI.
- Er werd vastgesteld dat enkele uitgaven/ontvangsten betreffende het leefloon niet op het overeenkomstig boekhoudkundig artikel werd geboekt, maar op het boekhoudkundig artikel betreffende uitgaven/ontvangsten “voorschotten op loon” (648110/748110). Dit moet vermeden worden
- De volgende geformuleerde opmerking is nog steeds van toepassing, gezien de werkwijze met compensaties nog werd vastgesteld in de gehele gecontroleerde periode: *Wat betreft de doorgave van de effectief gerealiseerde ontvangsten werkt het OCMW echter niet volledig uniform: soms worden ontvangsten correct doorgegeven via formulier D. Soms worden ontvangsten echter ook doorgegeven door het uitvoeren van compensaties op de uitgaven. Het wordt daarom geadviseerd om de transparantie in de doorgave van ontvangsten naar de POD toe te verhogen: als de aangemaakte vorderingen leefloon met betrekking tot wat de begunstigden moeten terugbetalen aan het OCMW leiden tot effectieve terugbetalingen aan het OCMW door betrokkenen/instellingen (werkloosheidskas, uitkeringen mindervaliden, ...) dan moeten deze bedragen doorgegeven worden aan de POD met behulp van een formulier D als deze bedragen betoelaagd werden. Het wordt aangeraden afbetalingen door begunstigde in het kader van een afbetalingsplan één of twee keer per jaar over te maken. Voor ontvangsten van werkloosheidskassen, uitkeringen gehandicapten, ziekenfondsen, ... wordt aanbevolen zo snel mogelijk na ontvangst deze bedragen over te maken om “knipperlichten” te vermijden in het kader van de strijd tegen de sociale fraude. Compensaties moeten zo veel mogelijk vermeden worden. Voorbeeld: er wordt 700 € leefloon toegekend voor mei en in juli blijkt dat betrokkene maar recht had op € 500. Er wordt een vordering van € 200 opgemaakt en betrokkene betaalt dit in november effectief terug. De betaling van € 700 werd al als betaling aangegeven en moet niet omgezet worden naar € 500. Er komt daarentegen naast de betaling van € 700 een recuperatie van € 200 (formulier D). De maand terugvordering op het formulier D is de maand waarin het bedrag ontvangen werd.*

De inspectie wenst aanvullend aan te stippen dat door deze manier van werken ook eventuele extra toelagen GPMI onnodig terugbetaald worden aan de POD MI, en dat dit mogelijk ook effecten heeft op het Multifunctioneel attest (A036).

Andere opmerkingen naar aanleiding van deze uitgevoerde controle:

- Uitzonderlijk worden ook vorderingen gecompenseerd, waardoor het OCMW ook sommen terugbetaald terwijl deze nog niet ontvangen werden
- Alle COVID gerelateerde uitgaven werden in 2020 samen geboekt op het artikel 648100 (Steun in speciën), echter zonder hierbij een duidelijk onderscheid te maken tussen alle verschillende subsidies en premies. Mede hierdoor kon er geen correct totaal gemaakt worden van de uitgaven Covid- premie. Deze controle zal verder uitgevoerd worden door de inspecteur bevoegd voor de COVID controles op een later tijdstip tijdens de inspecties van de Covid-materies. In 2021 werd er wel correct geboekt.

Stookoliefonds (verwarmingstoelage)

Er werd een correcte en uniforme dossiervorming vastgesteld,

Een werkpunt is het vermelden in de kennisgeving beslissing dat de betaling van de toelage binnen de 15 dagen zal gebeuren.

Uniek Jaarverslag

Algemene opmerking

De sociale verslagen waren regelmatig niet getekend.

Opmerkingen betreffende het Fonds Participatie en Sociale Activering (PSA):

De beslissingen zijn algemeen geformuleerd en vermelden niet het bedrag dat iemand ontvangt. De bedoeling hiervan is de personen die in aanmerking komen te verwittigen dat ze toelagen kunnen aanvragen. Deze vorm van informeren is zeer goed. Aangewezen is wel dat aan het BCSD op het einde van het jaar een overzicht bezorgd wordt van de betaalde bedragen per dossier, mocht dit nog niet gebeuren.

Opmerkingen betreffende het Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE):

Het OCMW neemt soms waterfacturen, mazoutfacturen en andere facturen ten laste.

De bedoeling van de SFGE is de doelgroep uit hun situatie van schuldenlast of risico om in een situatie van schuldenlast te belanden, te halen en hen in een evenwichtige financiële situatie te brengen. Vooreerst dienen er niet-betaalde facturen van gas of elektriciteit bij de aanvraag te zijn. Andere facturen die de betrokkene toelaten een leven te leiden conform aan de menselijke waardigheid kunnen ook in rekening worden gebracht op voorwaarde dat de betaling hiervan de betrokkene kan helpen om uit zijn situatie van schuldenlast of risico op schuldenlast te geraken en hem in een evenwichtige financiële situatie te geraken. Het OCMW mag andere facturen die betrokkene in staat stellen een menswaardig leven te leiden betalen, indien door de betaling hiervan betrokkene in staat is om zelf zijn gas- en elektriciteitsfacturen te betalen. Er dient wel een openstaande gas- of elektriciteitsfactuur voorgelegd te worden opdat er een tussenkomst kan zijn van het gas- en elektriciteitsfonds. Indien het OCMW bijvoorbeeld een afbetalingsplan heeft kunnen onderhandelen met de energieleverancier en indien het OCMW kan aantonen dat door de betaling van de andere factuur betrokkene in staat zal zijn dit afbetalingsplan te respecteren (dus in staat zal zijn zijn gas- en elektriciteitsfacturen te betalen), mag het OCMW eerst de andere factuur betalen. Het OCMW dient dit goed te motiveren in het sociaal verslag.

Meer informatie is beschikbaar in de vorm van FAQ's op www.mi-is.be

De behandeling van de knipperlichten

Er waren slechts 2 openstaande knipperlichten, wat tot de conclusie leidt dat de knipperlichten nauwgezet opgevolgd worden. Het is echter wel zo dat voor deze beide knipperlichten niet de nodige bewijzen konden voorgelegd worden, waardoor er inhoudingen gebeuren.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

RMI-dossiers: op sommige punten werd er aan de slag gegaan met eerdere opmerkingen (bijvoorbeeld wat betreft de beslissingen aanvullend leefloon of het vermelden in de kennisgeving van wanneer en op welke wijze het leefloon zal uitbetaald worden), maar er

werden nog onvolkomenheden vastgesteld wat betreft de vorm en inhoud GPMI, de aanwezigheid van de sociale balans en de formulering van de kennisgevingen (inclusief het stellen van extra voorwaarden). De aanpak van de opmerkingen betreffende deze controle is prioritair ten aanzien van deze van de andere gecontroleerde materies

Boekhoudkundige controle Wet 02/04/1965: de goede werking wordt verder gezet

Boekhoudkundige controle RMI: het verschil tussen netto betoelaging en netto betaling verkleint, maar het OCMW werkt gedeeltelijk nog steeds met compensaties. Tevens zijn er nog steeds verkeerde boekingen

Stookoliefonds: de goede werking wordt verder gezet

PSA: aan al de vroegere opmerkingen werd verholpen

SFGE: de goede werking wordt verder gezet. Graag wel aandacht voor de bovenstaande uitleg in verband het ten laste nemen van andere dan gas-en elektriciteitsrekeningen

Knipperlichten: er is grotendeels hetzelfde resultaat als bij de voorgaande controle.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Wet van 02/04/1965, boekhoudkundige controle	2019-2021	Zie bijlage 2	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers – GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, boekhoudkundige controle	2019-2021	€1.820,29	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
De behandeling van de knipperlichten	2019-2021	Cf. bijlage nr. 7	Door onze diensten	Op maandstaat 5/2023

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé